

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Laukkanen, Arto

Title: Aloittelevat opettajat ja opiskelijälähtöisen liikunnanopetuksen ongelmat

Year: 2022

Version: Published version

Copyright: © Liikuntatieteellinen seura, 2022

Rights: In Copyright

Rights url: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/?language=en>

Please cite the original version:

Laukkanen, A. (2022). Aloittelevat opettajat ja opiskelijälähtöisen liikunnanopetuksen ongelmat. Liikunta ja tiede, 59(1), 34.

ARTO LAUKKANEN

arto.i.laukkanen@jyu.fi

Aloittelevat opettajat ja opiskelija-lähtöisen liikunnanopetuksen ongelmat

LIIKUNNANOPETTAJAKSI OPISKELEVAT ja aloittelevat liikunnanopettajat kokevat kolmenlaisia esteitä ja haasteita opiskelijalähtöisen opettamisen toteuttamisessa. Ne liittyvät opettajaan, opiskelijaan (tai oppilaaseen) sekä ulkoihin tekijöihin.

Opettajaan liittyvät keskeisimmät esteet ja haasteet kytkeytyvät opettajalähtöiseen opetustapaan sosiaalisuuteen. Niihin yhdistyvät puutteet ryhmänhallintataidoissa ja opiskelijalähtöisyyttä edistävien pedagogisten menetelmien hallinnassa. Aloitteleva opettaja voi suhtautua jo alun perin varauksellisesti opiskelijalähtöisyyttä korostaviin opetusmenetelmiin. Tämä näkyy mm. uskomuksina siitä, että opiskelijat eivät nauti erilaisten roolien ottamisesta ja vastuiden jakamisesta.

Aloittelevilta opettajilta tyypillisesti puuttuu toisaalta konkreettisia taitoja edistää vertaisoppimista, jakaa päättökentekoa opiskelijoiden kanssa sekä suunnitella kehitykselliseksi soveltuvia leikkejä ja pelejä. Osalla on myös virheellisiä tietoja ja käsityksiä opiskelijalähtöisyyttä edistävästä opetusmenetelmästä.

Useimmissa tutkimuksissa opiskelijoiden on havaittu suhtautuvan myönteisesti opiskelijalähtöiseen opetukseen. Silti osa uusista opettajista kokee opiskelijoiden vastustuksen osallistavien ja sitouttavien opetusmenetelmien kohtaan haasteeksi. Opiskelijat voivat kokea vaikeaksi hyväksyä vertaisilta tulevaa ohjeistusta. Toisaalta opiskelijoilla on vaikeuksia suoriutua heille jaetuista tehtävistä ja vastuista, kuten opettamisesta tai tuomaroinnista, joka puolestaan johtaa tyytymättömyyteen. Tyypillisimmiksi

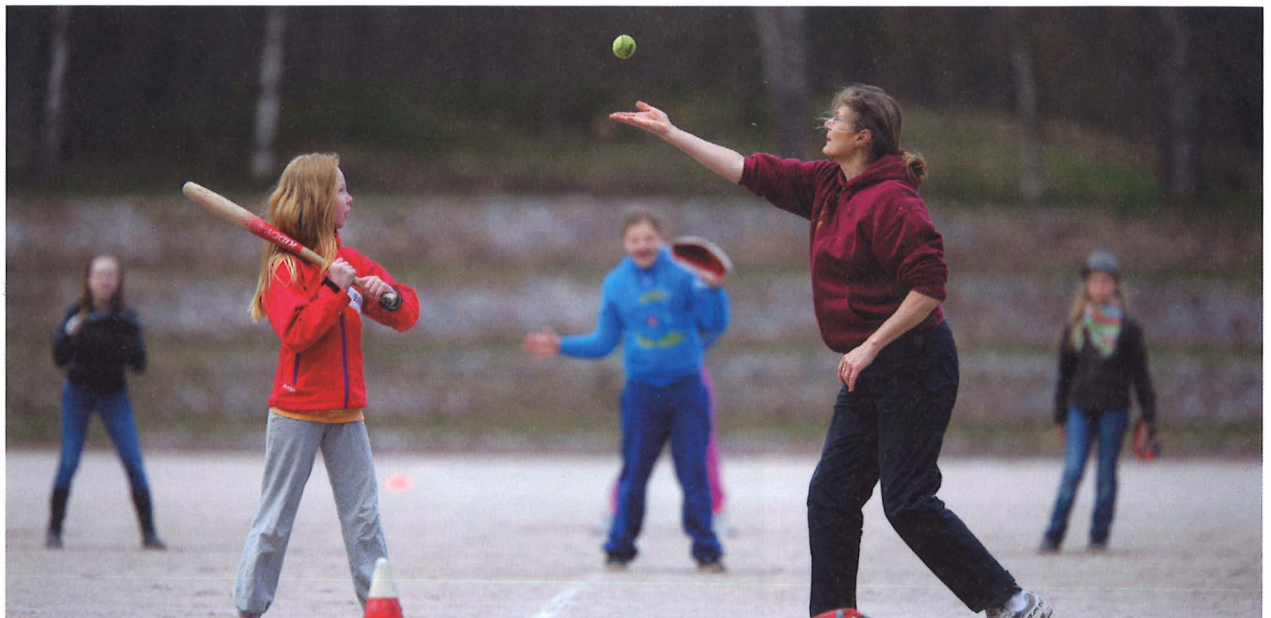
opiskelijalähtöisten menetelmien hyödyntämisen esteeksi ja ongelmaksi koettiin liikunnanopetuksen tavoitteiden määrittäminen koulussa hyvin kapea-alaisesti sekä toisten opettajien tuen puuttuminen.

Aloittelevien opettajien kokemia ongelmia selvitettiin systemaattisella kirjallisuuskatsauksella, johon sisällytettiin 29 vertaisarvioitua englanninkielistä julkaisua vuosilta 2004–2020. Tutkimusaineistojen laajuus vaihteli kestoltaan seitsemästä 50:een oppituntiin. Pääasiallisena tiedonkeruumenetelmänä oli haastattelu. Yli puolet tutkimuksista oli toteutettu Pohjois-Amerikassa tai Euroopassa. Tutkimukset koskivat yleisimmin liikunnanopettajaksi opiskelevia (n = 20) ja harvemmin aloittelevia liikunnanopettajia (n = 9).

Opiskelijalähtöisen liikunnanopetuksen on osoitettu hyödyttävän liikunnanopetuksen ydintavoitealueita eli opiskelijoiden fyysistä, kognitiivista, sosiaalista ja affektiivista toimintakykyä. Liikunnanopettajakoulutukseen kaivattaisiinkin opiskelijalähtöisyyttä edistävien opetusmenetelmien ja pedagogisten taitojen koulutusta niin teoreettisen tietämyksen kuin myös konkreettisen soveltamisen tasolla. Soveltavien taitojen kehittymisen havaitsemiseksi tarvittaisiin riittävän pitkiä opetusharjoittelujaksoja. Aloittelevat opettajat kaipaavat myös tukea opettajakollegoiltaan haasteiden ja esteiden voittamiseksi.

LÄHDE

Silva, R., Farias, C. & Mesquita, I. 2021. Challenges faced by preservice and novice teachers in implementing student-centered models: a systematic review. *European Physical Education Review* 27 (4), 798–816.

Kuva: Antero Aaltonen